

RAADSVOORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: RO 10.2361664

Registratienummer : GR 10.

Ingekomen op :

Onderwerp: Kredietaanvraag ombouw Oostelijk Ringweg

Groningen, **23 SEP 2010**

Aan de raad,

Inleiding.

Op de Oostelijke Ringweg treden in toenemende mate capaciteitsproblemen op. De inrichting van de weg komt niet overeen met de inrichtingseisen van een stroomweg conform Duurzaam Veilig. Op vier kruispunten wordt het verkeer geregeld door verkeerslichten. Behalve de negatieve gevolgen voor de doorstroming heeft dit een negatief effect op de verkeersveiligheid.

De provincie Groningen heeft samen met de gemeente Groningen en Rijkswaterstaat al in 1998 een analyse laten maken van het toekomstig functioneren van de Oostelijke Ringweg Groningen (hierna: ORG). Hieruit bleek dat de capaciteitsproblemen zouden toenemen, mede doordat de inrichting van de ORG niet voldoet aan de eisen van een duurzame stroomweg.

Het Rijk heeft de ORG per 1 januari 2007 overgedragen aan de provincie Groningen. Bij die overdracht is overeengekomen dat de provincie zorg draagt voor het opwaarderen van de ORG tot een (stads)stroomweg met ongelijkvloerse kruisingen. Wij willen daarbij een verbetering van de doorstroming en verkeersveiligheid realiseren door een duurzame inrichting van een ongelijkvloerse Oostelijke Ringweg, die leidt tot kortere en betrouwbare reistijden in de spits en een daling met tenminste 40 % van het aantal ongevallen ten opzichte van het huidige niveau. Een andere doelstelling is versterken van de groenstructuur langs de Oostelijke Ringweg en ruimte maken voor natuurontwikkeling zoals voorzien in het Stedelijk Ecologisch Structuurplan.

De ORG wordt uitgevoerd als (stads)stroomweg met ongelijkvloerse kruisingen met een maximum snelheid van 70km per uur. De weg houdt twee rijstroken in beide richtingen. Door de nieuwe inrichting verbeteren de doorstroming en de verkeersveiligheid.

We hebben met de provincie gezamenlijk een studie voor het gewenste eindbeeld (volledige naam: Eindbeeld Oostelijke Ringweg Groningen) opgesteld, dat u in april 2009 heeft vastgesteld. Ook Provinciale Staten hebben ingestemd met het eindbeeld. Het is een integraal plan waarbij gebruik is gemaakt van de kennis en expertise van onder meer verkeerskundigen, ecologen, stedenbouwers, landschappers en milieu-

deskundigen. Ook de omwonenden en bedrijven zijn hierbij betrokken; de communicatie met deze betrokkenen zal ook in het vervolg de nodige aandacht krijgen.

Het eindbeeld versterkt het beeld van een weg in een groene vallei. Rondom de weg wordt ruimte gecreëerd voor natuurontwikkeling en worden ecoducten aangelegd waardoor de versnippering van het omliggende gebied wordt teruggedrongen. Dit is een uitwerking van het Stedelijk Ecologisch Structuurplan. Voor de detailuitwerking en realisatie is een projectorganisatie ingericht waarin gemeente en provincie samenwerken. De uitvoering van het project Oostelijke Ringweg gaat binnenkort van start met het ombouwen van de aansluiting Lewenborg/Ulgersmaborg. Hierbij vindt u weergegeven hoe deze aansluiting er gaat uitzien. Bij uw vaststelling van het eindbeeld heeft u aangegeven ook de verschillende deelprojecten te willen beoordelen.

Ruimtelijke procedure.

Voor de ombouw van de aansluiting Lewenborg/Ulgersmaborg was een vrijstelling nodig van het bestemmingsplan volgens artikel 19, lid 2 van de (oude) Wet op de Ruimtelijke Ordening alsmede een bouwvergunning voor de viaducten die de nieuwe ovale rotonde (ovonde genoemd) boven het bestaande Ringwegtracé dragen. Het verzoek tot vrijstelling is ingediend op 20 mei 2008. Voor het verlenen van deze vrijstelling was o.a. een ruimtelijke onderbouwing nodig, die met het ontwerpbesluit (tot het verlenen van de vrijstelling) 6 weken ter inzage heeft gelegen. Er zijn zienswijzen ingediend, die niet hebben geleid tot een wijziging van de plannen. In de bijlage wordt uitgebreid ingegaan op de zienswijzen.

Voor de drie overige deelprojecten worden een of meer bestemmingsplannen opgesteld conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Deze bestemmingsplannen zullen u ter besluitvorming worden voorgelegd.

Duurzaamheidsaspecten.

Aansluitend op het provinciaal beleid ten aanzien van wegverkeerslawaaï en openbare verlichting worden op de Oostelijke Ringweg geluidreducerend asfalt en energiezuinige, dimbare verlichting toegepast. Door de verbeterde doorstroming (lees minder remmen en optrekken) verminderen het geluid en de uitgestoten hoeveelheid fijnstof.

Natuur en ecologie.

Om de groenstructuur langs de Oostelijke Ringweg te versterken en ruimte te creëren voor natuurontwikkeling wordt onder andere een doorgaande bomenrij aangelegd met daarachter struikgewas en lage begroeiing. Tevens worden plas-draszones en faunapassages aangelegd en worden ecoducten gerealiseerd ter ontsnippering van de natuurgebieden.

Eigendom en beheer.

De gemeente en provincie overleggen over de eigendom en het beheer van de gehele Oostelijke Ringweg. Met de provincie zijn vooralsnog de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Oostelijke Ringweg en doorgaande bomenrij in eigendom en beheer van de provincie;
- aansluitende kruispunten, lage begroeiing en plas-draszones in eigendom en beheer gemeente.

Participatie en inspraak.

Bij dit project is - en wordt, voor de komende projectdelen - ingezet op goed en actief communiceren. Middelen hierbij zijn o.a. nieuwsbrieven, informatieavonden, gesprekken met direct omwonenden en wijkraden/bedrijvenverenigingen, met als centrale informatiebron de website www.ringgroningen.nl.

Met bewoners en ondernemers van de aanliggende wijken is over de verschillende deelprojecten meermalen overleg gevoerd. De gesprekken gaan zowel over de inhoudelijke (met name de verkeerskundige en geluidtechnische) kant als over de maatregelen die tijdens de werkzaamheden worden genomen om de doorstroming op de Ringwegen optimaal te houden.

Op het bedrijventerrein Ulgersmaborg is een informatiecentrum ingericht waar iedere woensdagmiddag tussen 13.00 uur tot 17.00 uur belangstellenden terecht kunnen met hun vragen. Verder kunnen vragen zowel per mail als per telefoon worden gesteld. Het informatiecentrum blijft gedurende de totale uitvoeringswerkzaamheden aan de ORG geopend.

Uitvoering.

Ervaring leert dat projecten van deze omvang tijdens de uitvoering voor overlast zorgen, onder andere op het gebied van bereikbaarheid en geluid. Om de bereikbaarheid en doorstroming zoveel mogelijk te behouden worden tijdelijke wegen aangelegd zodat verkeer van en naar de woonwijken tijdens de werkzaamheden mogelijk blijft. Wanneer wegstremmingen noodzakelijk zijn worden deze bij voorkeur in de vakantieperiodes en weekenden gepland. Afstemming met andere projecten in en rond de stad Groningen vindt plaats in het "Overleg omrijroutes"¹.

Opdeling in deelprojecten.

De ombouw van de Oostelijke Ringweg is opgedeeld in de volgende deelprojecten:

- 1: aansluiting Lewenborg/Ulgersmaborg;
- 2: aansluiting Kardinge/Ulgersmaborg ;
- 3: aansluiting Beijum Zuid/De Hunze Zuid;
- 4: aansluiting Beijum Noord/ De Hunze Noord/Groningerweg.

---

¹ Het Overleg omrijroutes bestaat uit een vertegenwoordiging van Rijkswaterstaat, gemeente Groningen (HVD en RO/EZ), provincie Groningen, Q-buzz, Groningen Cityclub en Regiopolitie.

Planning.

In verband met de ombouw van de *Zuidelijke Ringweg fase 2* moet dit project ORG vóór 2015 gerealiseerd zijn om de doorstroming op de ring zo goed mogelijk te laten verlopen. Om dit te bewerkstelligen worden de deelprojecten langs de ORG simultaan voorbereid en deels gelijktijdig in uitvoering genomen. Hieronder wordt de bij 1 genoemde uitvoering uitgebreider beschreven. De andere drie ombouwprojecten volgen op termijn. De hiervoor op te stellen bestemmingsplannen worden u ter besluitvorming voorgelegd.

1. Aansluiting Lewenborg/Ulgersmaborg.

Binnenkort wordt gestart met de werkzaamheden voor de ombouw van het eerste deelproject.

Het eerste deelproject is de ombouw van de kruising Kluiverboom-Akeleiweg - Oostelijke Ringweg tot een ongelijkvloerse kruising.

De kruising wordt uitgevoerd als een zogenaamde "Haarlemmermeer" oplossing, dat wil zeggen dat de toe- en afritten van de Oostelijke Ringweg strak langs de ringweg liggen. De toe- en afritten sluiten aan op een boven de ringweg gelegen uitgerekte rotonde. Hierdoor ontstaat een zeer compacte oplossing. Naast de ombouw behoren de volgende onderdelen tot het deelproject Lewenborg/Ulgersmaborg:

- groot onderhoud op bovengenoemd wegvak Beneluxbrug - Stadsweg fietsviaduct
- aanpassen middenberm Oostelijke Ringweg
- aanpassen zuidelijke toerit N360 en weefvak Oostelijke Ringweg
- aanleg derde rijstrook op de westelijke rijbaan van de Oostelijke Ringweg
- aanpassen verkeerslichten op de kruising N360 met toe- en afritten Oostelijke Ringweg.

Nieuwe inrichting kruising Lewenborg Ulgersmaborg.

Inspraak en participatie vrijstellingsbesluit kruising Lewenborg/Ulgersmaborg.

Tijdens de ontwerpfase is uitgebreid overlegd met omwonenden.

Zowel tijdens de Eindbeeldstudie-fase als ten tijde van de procedure van het vrijstellingsbesluit zijn officiële inspraakavonden gehouden. Tijdens de inspraak-procedure is een inloopavond georganiseerd waar het voorliggende plan is gepresenteerd. De reacties waren over het algemeen positief. Bij de inspraak zijn drie zienswijzen ontvangen. De reacties betroffen vooral geluidsaspecten. Deze bezwaren zijn afgewezen. De belangen van de indiener(s) van de zienswijzen wogen niet op tegen het algemeen belang dat gediend is met het belang van de aanvraag van de vergunning. In de bijlage is een uitgebreider verslag van de ingediende bezwaren opgenomen.

Planning en aanbesteding.

Het eerste onderdeel gaat binnenkort van start. Onder voorbehoud van het provinciale realisatiebesluit wordt de ombouw van de aansluiting Lewenborg/Ulgersmaborg in september 2010 Europees en openbaar aanbesteed. De provincie is de aanbestedende partij. Naar verwachting duurt de uitvoering tot eind 2012. Gelijktijdig worden de volgende onderdelen voorbereid en aanbesteed.

Begroting Oostelijke Ringweg.

Voor de uitvoering van de reconstructie van de Oostelijke Ringweg is, zoals in de voordracht voor de overdracht van de N46 naar de provincie Groningen besloten, in totaal €17,9 miljoen beschikbaar uit de overdrachtsmiddelen van de provincie Groningen. In totaliteit is een budget nodig van € 30 miljoen. De overige € 12,1 miljoen wordt gefinancierd uit de middelen die wij en de provincie sparen voor de aanpak van de Ringweg Groningen. Deze € 12,1 miljoen dient gespaard te worden gedurende een periode van 4,5 jaar. Voor de gemeente Groningen gaat het om een bedrag van € 3,458 miljoen in 4,5 jaar. Daarnaast maken we gemeentelijke plankosten van € 725.000,--. In totaliteit bedragen de kosten € 4.183.000,-- op eindwaarde 31 december 2015.

Dekking.

De dekking bestaat uit BDU middelen, middelen uit de gemeentebegroting en een bijdrage vanuit de provincie voor de planontwikkelingskosten. In totaliteit zijn de opbrengsten € 4.183.000,-- op eindwaarde 31 december 2015.

De opbouw is als volgt:

• BDU	€ 1.729.000,--
• Gemeentebegroting	€ 2.054.000,--
• Bijdrage van provincie	€ <u>400.000,--</u>
• Totaal	€ 4.183.000,--

Gezien de rol die de gemeente hier speelt moet ook duidelijk zijn dat de financiering vanuit de gemeente als omschreven op vorenstaande wijze, alleen rond kan komen als besloten wordt dat in de jaarschijven 2011 tot en met 2014 een bedrag van € 454.000,-- wordt meegenomen en in het jaar 2015 € 238.000,-- om de dekking te garanderen. In het door uw raad vastgestelde Eindbeeld Oostelijke Ringweg (d.d. 22 april 2009) is deze

opbouw en kostenverdeling eveneens opgenomen. Daarnaast is vereist dat in de BDU-aanvraag 2011 tot en met 2015 jaarlijks rekening gehouden met de BDU-bijdrage aan de aanpak kruisingen Oostelijke Ringweg Groningen.

Risico's.

De gemeente is medefinancier maar ook medeverantwoordelijk voor de kosten. De risicoverdeling is 5/7 provincie en 2/7 gemeente. Nu de gemeente voor 2/7 risicodragend is, moeten wij ook inzicht hebben in kostencalculaties, contracten en risico-inventarisaties. Een afwijking op de totale begroting heeft ook effect op de bijdrage van de gemeente Groningen aan het project.

Op dit moment vindt door de gemeente een analyse plaats van de raming. Mochten op basis van dit onderzoek aanleiding zijn om de raming aan te passen, danwel het risicoprofiel aan te passen melden we dit uiteraard.

Realiseringsovereenkomst.

Inmiddels is de realisatieovereenkomst nagenoeg opgesteld. In deze overeenkomst zijn zaken als de toekomstige eigendomssituatie, beheer en onderhoud van de toekomstige werken en de privaatrechtelijke positie van de provincie als realisator van de werken ten opzichte van de gemeente geregeld. Deze rol van de provincie ten opzichte van de gemeente is gelijk aan de andere reconstructiewerkzaamheden aan de Ringweg die al hebben plaatsgevonden (o.a. reconstructie Westelijke Ringweg/Hoendiep).

Eén en ander dient geregeld te worden in een nog af te sluiten realiseringsovereenkomst tussen de gemeente en provincie, waarin minimaal de eigendomsoverdrachten, beheer en onderhoud, beheersing van financiële risico's (waaronder control), financiële verantwoording ten behoeve van de subsidiegever en de realiseringsrol van de provincie afdoende zijn geregeld.

Begrotingswijziging.

Begrotingswijziging 2010						
Betrokken dienst(en)	RO/EZ					
Naam voorstel	Kredietaanvraag ombouw Oostelijke Ringweg					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Investering					
Pr.gr. Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.05 RO/EZ: Verkeer & Vervoer	4.183.000	4.183.000	-	-	-	-
Totale begrotingswijziging	4.183.000	4.183.000	-	-	-	-

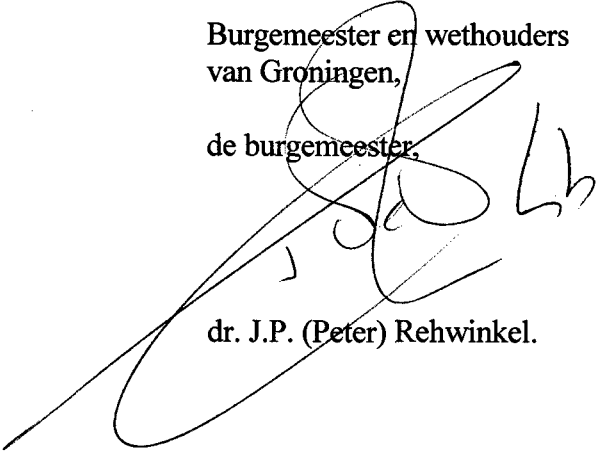
Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. een krediet beschikbaar te stellen voor het gemeentelijke aandeel in de aanpak Oostelijke Ringweg Groningen van € 4.183.000,--;
- II. de kosten te dekken met de volgende middelen:
  - BDU € 1.729.000,--
  - Gemeentebegroting € 2.054.000,--
  - Bijdrage van provincie € 400.000,--
  - Totaal € 4.183.000,--

- III. het structurele bedrag uit nieuw beleid voor opwaarderen Ringwegen in 2011 van € 454.000,- gedurende 2011 tot en met 2015 in te zetten voor de gemeentelijke bijdrage van € 2.054.000,- en de BDU-bijdrage 2011 tot en met 2015 te betrekken in de BDU-aanvraag;
- IV. het college te verzoeken voorafgaande aan de start van de werkzaamheden een realiseringsovereenkomst af te sluiten met de provincie Groningen waarbij de gemeente Groningen risicodragend is voor 29,1 % in het projectresultaat. Het risico is daarbij gebaseerd op de bijdrage van de gemeente Groningen in het project;
- V. de gemeentebegroting 2010 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Bijlage 1

Ingediende zienswijzen (antwoorden uit het vrijstellingsbesluit in voorkomende gevallen samengevat)

1. bewoner Lewenburg.

Verzoek om de geplande geluidwal aan de oostzijde van de ringweg vanaf het fietsviaduct Stadsweg door te trekken tot aan de N360 (Rijksweg). Ook al hoeft dit wettelijk niet, het geeft met beperkte inzet van middelen een grote verbetering van het leefklimaat voor de bewoners aan de Vaargeul en het Getij.

Ingediende plannen toetsen wij aan wettelijke normen en richtlijnen. Bij wegreconstructies heeft de wegbeheerder (in dit geval de provincie) een inspanningsverplichting om ervoor te zorgen dat de geluidsbelasting als gevolg van die wegreconstructie niet toeneemt. Wij hebben het plan hierop getoetst en hieruit is gebleken dat daaraan wordt voldaan. Wettelijk gezien kunnen wij niet meer dan dit verlangen. De provincie heeft besloten meer te doen aan de reductie van geluid, zij leggen meer geluidwerende voorzieningen aan dan wettelijk vereist. Op de bijgevoegde tekening zijn de geluidwerende voorzieningen aangegeven.

2. bewoner Zilvermeer.

Er wordt gesproken van een 'geluidswal', terwijl dit een sierwal is. (betreft achterzijde Zilvermeer.

De gemaakte opmerking heeft betrekking op de benaming van de kleine verhoging met grond achter de woningen van het Zilvermeer. Deze grondwal is niet dusdanig hoog dat het veel geluid reduceert. In het akoestisch onderzoek is dan ook bij de berekening van de geluidsbelasting op de woningen aan het Zilvermeer geen rekening gehouden met deze grondwal.

Het bestemmingsplan "Zilvermeer" is onvermeld gebleven.

Het plangebied valt niet binnen het bestemmingsplan "Zilvermeer". De kaders van dit bestemmingsplan mogen bij de besluitvorming derhalve niet meegenomen worden.

De aanleg van het parkeerterrein t.b.v. de 'scholencampus Lewenburg' is niet in de onderbouwing opgenomen.

Het parkeerterrein behoort bij de realisatie van de scholencampus 'VMBO boulevard' en is zodoende in die plannen ook meegenomen bij de besluitvorming. Het parkeerterrein maakt daarom geen onderdeel uit van onderhavig vrijstellingsverzoek.

In eerder getoonde plannen is een rotonde weergegeven en deze is nu komen te vervallen.

Zoals aangegeven in de eindbeeldstudie en ook benoemd tijdens de verschillende informatie-avonden, wordt in eerste instantie uitgegaan van rotondes vanwege het maximale ruimtebeslag en wordt bij de uitwerking bepaald of een rotonde ook de daadwerkelijke kruispuntvorm gaat worden. Uit onderzoek is gebleken dat een voorrangskruising een positief effect heeft op de afwikkeling en verkeersveiligheid.

Buro Bakker heeft tijdens het veldbezoek geen rekening gehouden met de in de huidige situatie niet meer begroeide taluds.

Het is ons niet duidelijk hoe dit punt beschouwd moet worden als bezwaar tegen ons voornemen om vrijstelling te verlenen.

Een afspraak in aanvulling op de bijeenkomst van 8 december 2008, gemaakt door de gemeente en provincie, is niet nagekomen.

De toezegging die wij in ons verslag hebben staan is dat er een bijeenkomst over geluid voor de bewoners van Zilvermeer wordt georganiseerd. Deze heeft in januari 2009 plaatsgevonden en de zienswijze indienende bewoner van Zilvermeer is hierbij aanwezig geweest. Het aantal overlegmomenten met de betrokken bewoner is vrij groot.

De onderbouwing van de verkeersgegevens klopt niet.

Het verkeersonderzoek naar de verkeerseffecten van de reconstructie van de ORG is door een extern adviesbureau met behulp van het verkeersprognosemodel Regiovisie Groningen-Assen (RGA, versie 1.2) uitgevoerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat er in het jaar 2020 ruim 22.000 motorvoertuigen per etmaal zijn te verwachten. Bij het akoestisch onderzoek is van dit aantal uitgegaan. Wij concluderen dat de verkeerscijfers goed onderbouwd zijn en dat er absoluut geen sprake is van onderschatting.

3. familie Zilvermeer.

Over pagina 17 van het akoestisch onderzoek.

In het akoestisch onderzoek worden op pagina 17 mogelijke opties aangegeven om de geluidsbelasting te reduceren. Het akoestisch bureau heeft daarbij aangegeven wat wettelijk gezien minimaal moet. Zoals eerder aangegeven wordt meer geluidsreducerend wegdek aangebracht dan wettelijk verplicht.

Aangedrongen wordt om, nu er toch ingrijpende werkzaamheden plaats zullen vinden, maximale geluidsreductie te realiseren.

Onze inzet is om het leefmilieu te verbeteren. Hiervoor wordt op een groter gebied geluidarm asfalt aangelegd en worden meer geluidwerende voorzieningen getroffen dan wettelijk verplicht.

Verder wordt onderzocht of de aansluiting van Rijksweg N360 op de ORG kan worden verbeterd, is waardoor het sluipverkeer op de Kluiverboom wordt verminderd.

Een 30 km zone dient als mogelijkheid meegenomen te worden.

De geluidsbelasting is niet dusdanig hoog dat een geluidsreductie prioriteit moet krijgen boven een verkeerskundig gewenste situatie. Daarnaast is het invoeren van een 30 km zone een verkeerskundige afweging die los staat van de te nemen besluitvorming omtrent het voorstel van de provincie om de kruising ongelijkvloers te maken.

Conclusie.

Wij zijn van mening dat de belangen van de indiener(s) van de zienswijzen niet opwegen tegen het belang dat gediend is met het belang van de aanvraag van de vergunning en hebben daarom besloten voor dit bouwplan vergunning te verlenen.